

NOĆ KNJIGE 2023.

Istraživanje je provedeno na reprezentativnom uzorku od **1000 ispitanika** u razdoblju od 1. ožujka do 15. ožujka 2023.

Korišten je višestapni stratificirani uzorak. Korištena je metodologija osobnog intervjuiranja u kućanstvima (CAPI).

Greška mjerenja: na $n = 1000$, maksimalna pogreška mjerenja iznosi $\pm 3\%$.

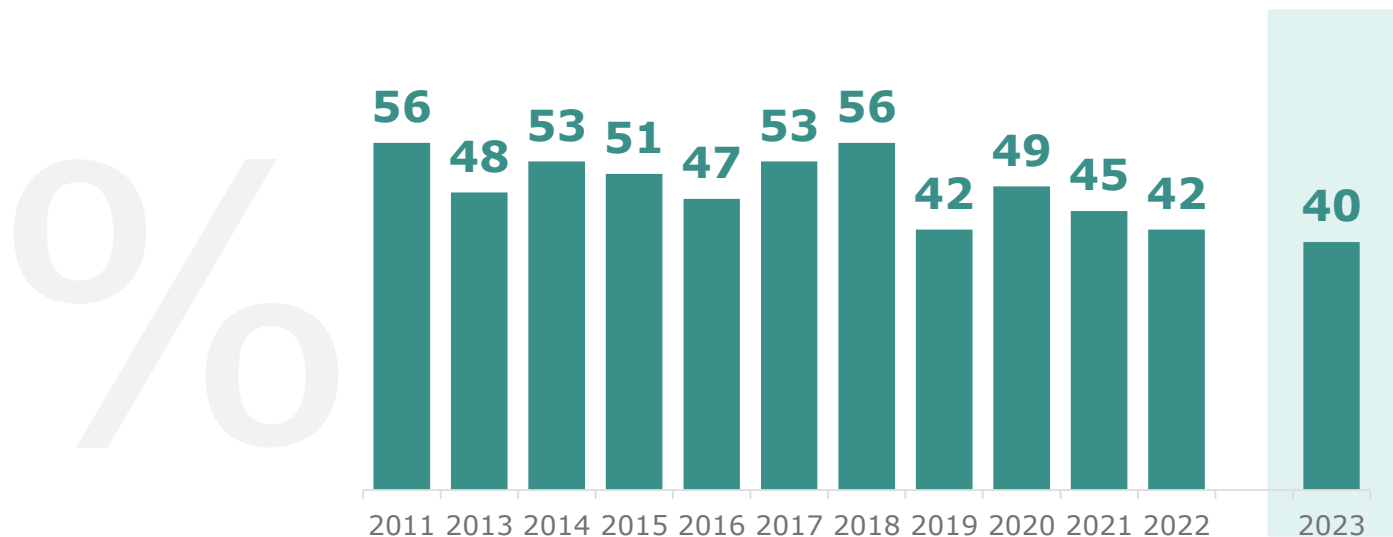
Jeste li u proteklih godinu dana pročitali knjigu?

Pitanje „Jeste li u proteklih godinu dana pročitali knjigu?“ postavili smo svima.

Usporedbom rezultata dobivenih prošle godine, uočavamo da se čitanost nije značajnije promijenila (2022:42%; 2023:40%). Međutim, u odnosu na posljednje dvije/tri godine, uočen je trend pada čitanosti (2020:49%; 2021:45%; 2022:42%; 2023:40%).

(pročitali barem jednu knjigu u posljednjih godinu dana)

Među osobama koje čitaju,
najviše je onih koji pročitaju
2 knjige godišnje.

Kao i prethodnih godina, vjerojatnost da je osoba s kojom razgovarate pročitala barem jednu knjigu u posljednjih godinu dana, povećava se ako razgovarate sa ženskom osobom (47%), visokoobrazovanom osobom (71%), osobom čiji su prihodi kućanstva iznad 13.000 kuna (45%) ili osobom koja živi u Istri (58%).

Ženskom osobom

47%

(+7 p.b.)

Visokoobrazovanom osobom

71%

(+31 p.b.)

Osobom čiji su prihodi kućanstva iznad 13 000 kn

45%

(+5 p.b.)

Osobom koja živi na ovom području

58%

(+18 p.b.)

Gdje nabavljate knjige koje čitate?

Pitanje je postavljeno osobama koje čitaju knjige (n = 400)

Najveći postotak čitatelja
pročitane knjige posuđuje u
knjižnici (47%).

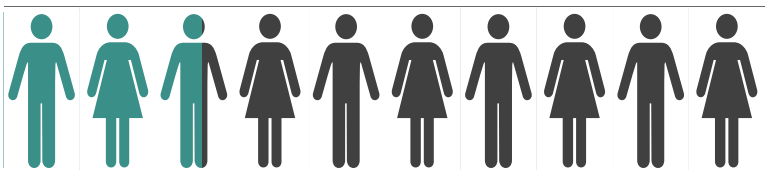
47% posudba u knjižnici

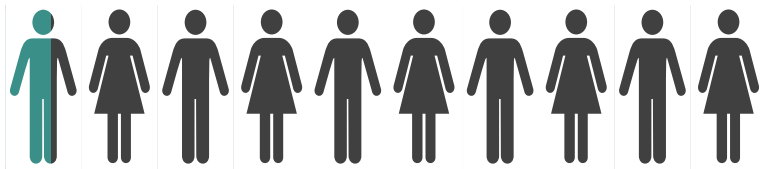
40% kupovina

31% posudba od prijatelja

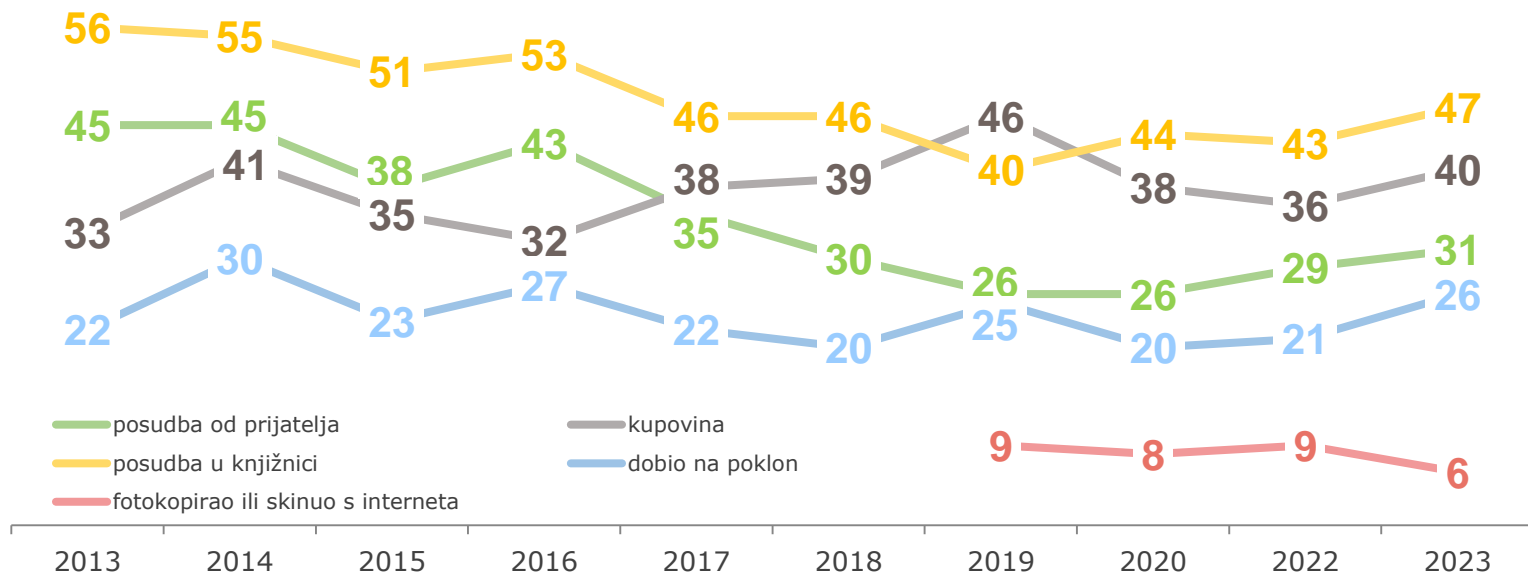
26% dobio/la sam na poklon

6% fotokopirao/la ili skinuo/la s interneta

Tri najčešća načina nabavke knjiga su i dalje posudba u knjižnici (47%), kupovina (40%) i posudba od prijatelja (31%).
 Pročitanu knjigu češće od prosjeka kupuju osobe u dobi 26 – 35 godina (54%), dok je na poklon češće dobivaju oni najstariji (65+: 36%).

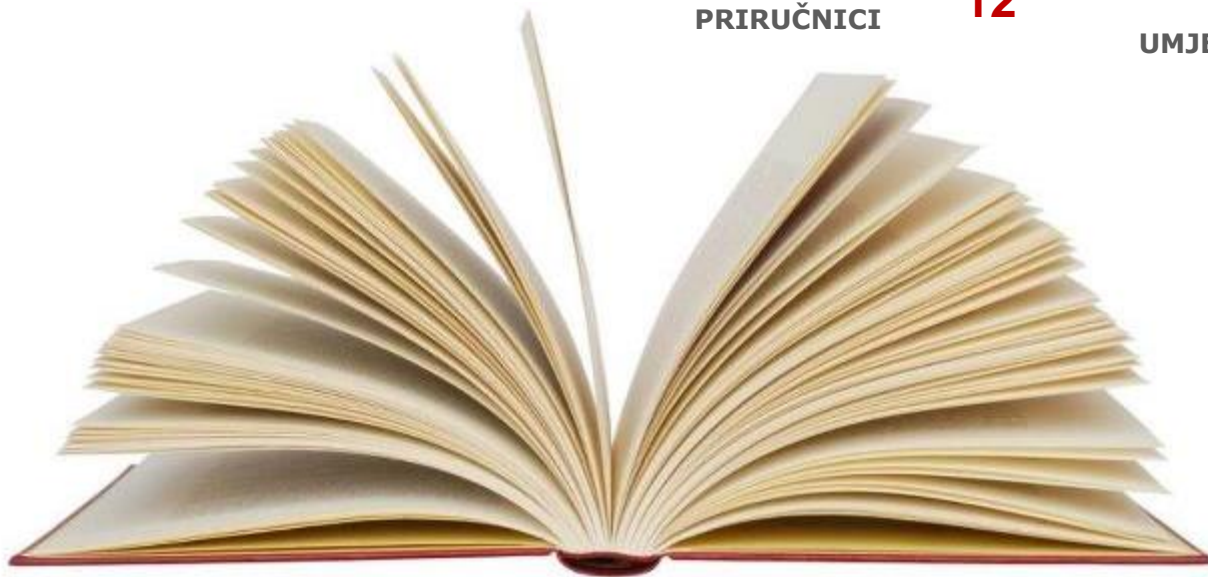
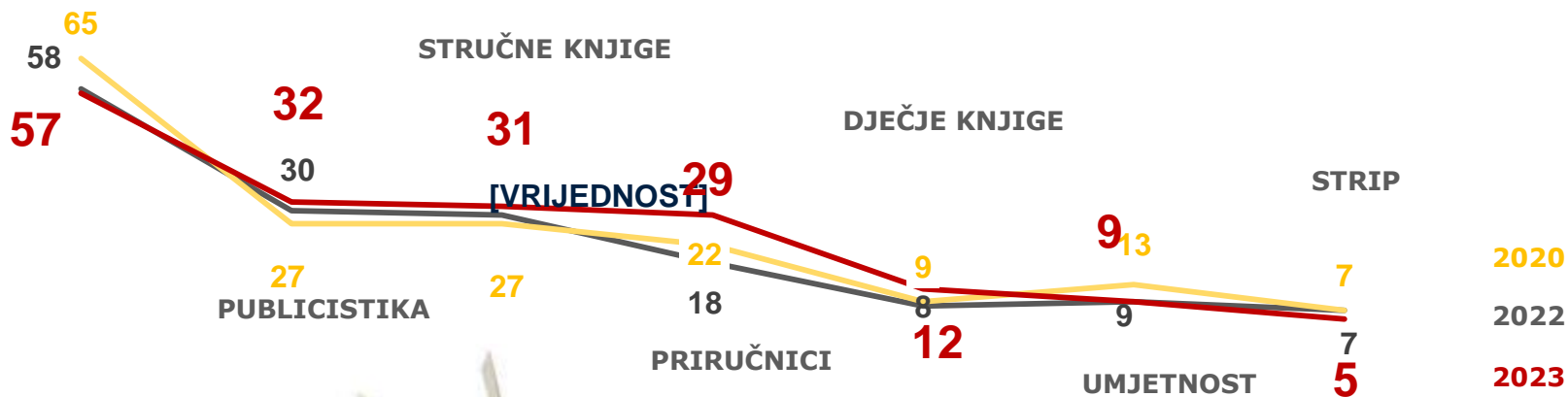

Što sve čitate – koje vrste knjiga?

Pitanje je postavljeno osobama koje čitaju knjige (n = 400)

BELETRISTIKA

Primjećuje se trend rasta čitanosti priručnika, koji uključuju knjige o samopomoći, turističke vodiče, kuharice, knjige o roditeljstvu i odgoju i dr.

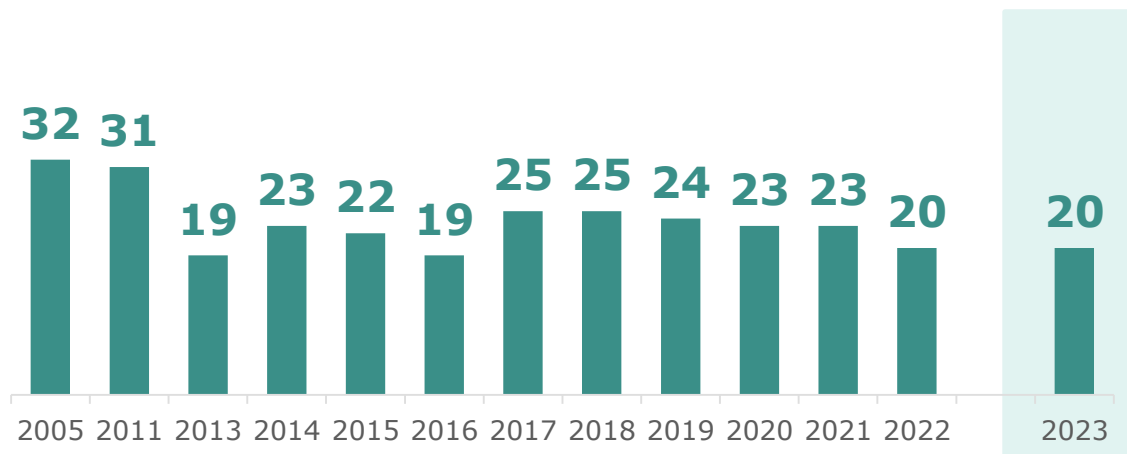

Jeste li u posljednja tri mjeseca KUPILI KNJIGU?

Pitanje „Koliko ste knjiga Vi osobno u posljednja tri mjeseca kupili za sebe ili druge?“ (n = 1000)

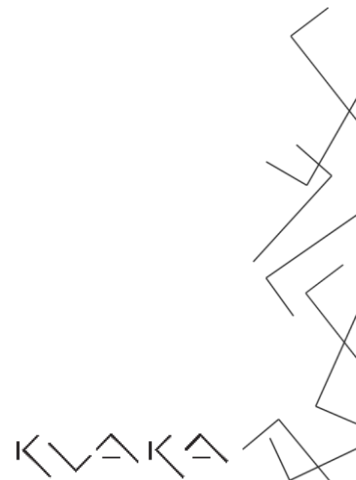

Svaki peti građanin kupio je barem jednu knjigu u posljednja 3 mjeseca (20%). Možemo reći da kupovina knjiga stagnira u posljednje četiri godine.

Od onih koji su u posljednja tri mjeseca kupili knjigu, najviše ih je kupilo 1 knjigu.

Češće od prosjeka kupuju...

Osobe u dobi 26 – 45 godina

28%
(+8 p.b.)

Visokoobrazovane osobe

40%
(+20 p.b.)

Osobe čiji su prihodi kućanstva iznad 13 000 kn

24%
(+4 p.b.)

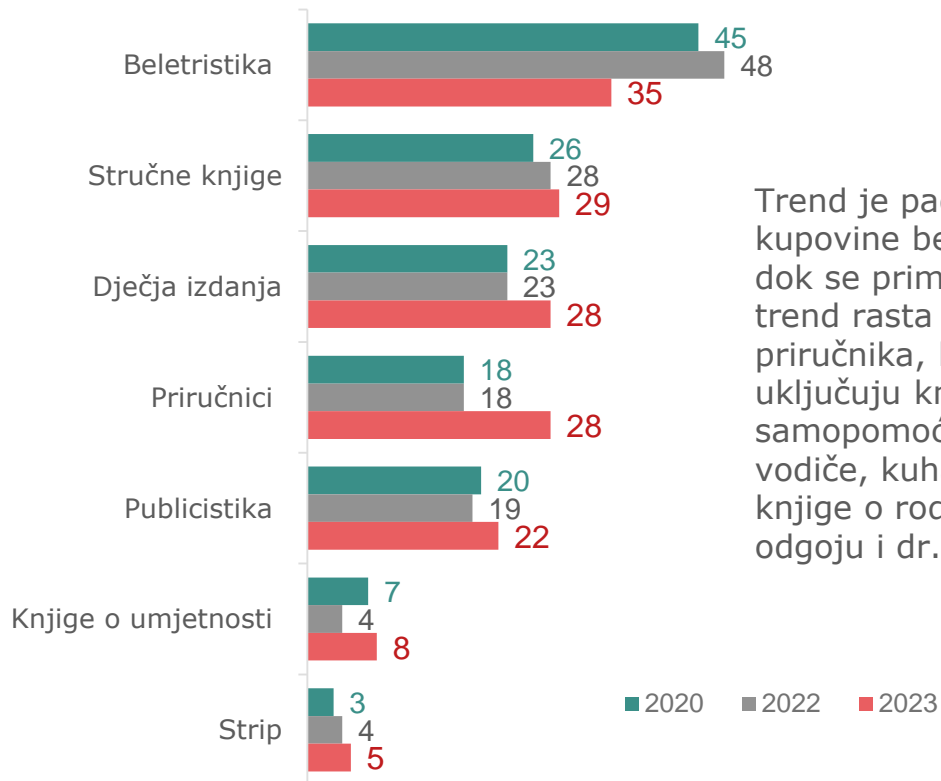
Osobe koje žive na ovom području

27%
(+7 p.b.)

Vrste knjiga KUPLJENIH u posljednja tri mjeseca:

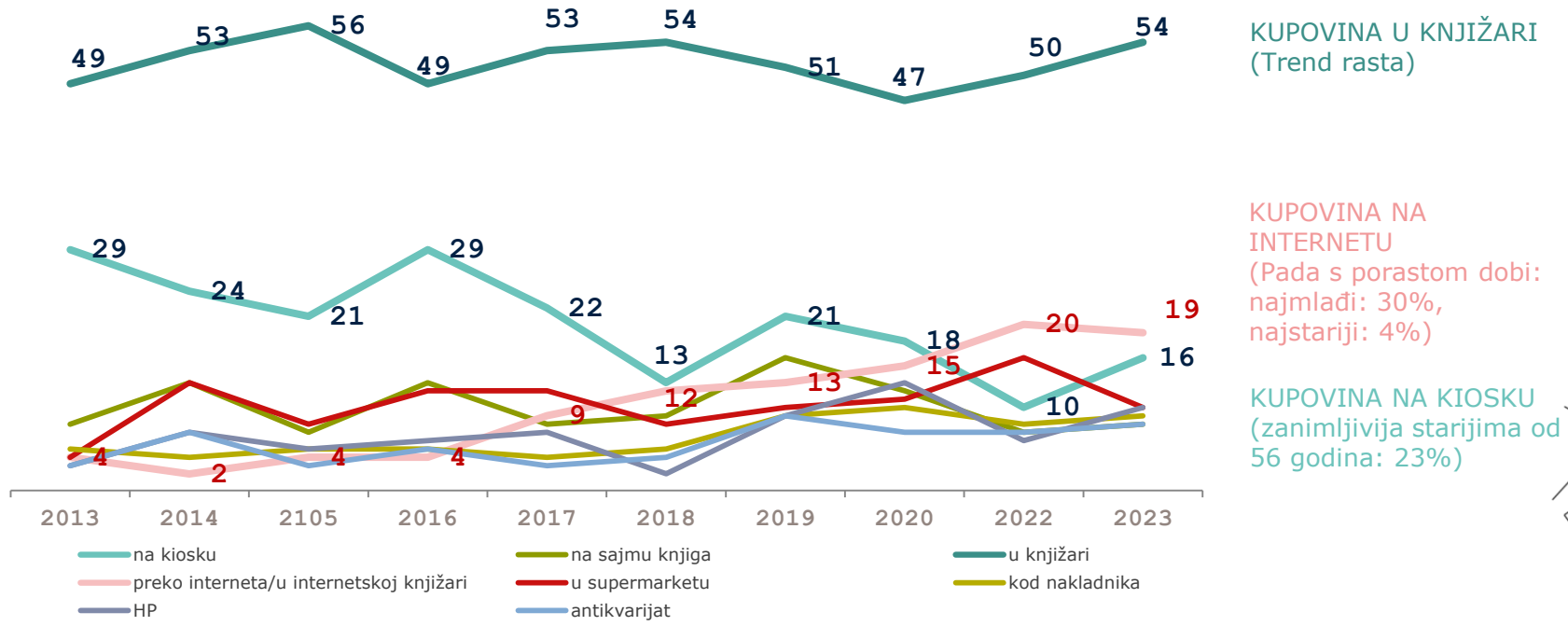
%

Pitanje je postavljeno osobama koje kupuju knjige (n = 200)

Mjesto kupovanja knjiga – knjižara je i dalje broj jedan, gdje je primijećen trend rasta. Kupovina na internetu jednaka je prošlogodišnjoj, a zanimljivija je mlađoj populaciji, dok kupovinu na kiosku preferiraju stariji.

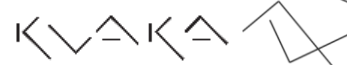

KUPOVINA U KNJIŽARI
(Trend rasta)

KUPOVINA NA INTERNETU
(Pada s porastom dobi: najmlađi: 30%, najstariji: 4%)

KUPOVINA NA KIOSKU
(zanimljivija starijima od 56 godina: 23%)

Pitanje je postavljeno osobama koje kupuju knjige (n = 200)

Koji je glavni razlog zbog kojeg u posljednja tri mjeseca niste kupili knjigu?

Pitanje je postavljeno onima koji u posljednja tri mjeseca NISU kupili knjigu (n = 799)

Najčešći razlog nekupovanja knjiga i dalje je pomanjkanje interesa (56%). Ovaj razlog se češće javlja među muškarcima (67%), najmlađima (16 – 25.g. – 68%) te kod onih s najnižim obrazovanjem (završena o.š. – 62%). Visokoobrazovani, češće od ostalih, ne kupuju knjige jer ih posuđuju u knjižnicama (36%), a oni s najnižim primanjima iz financijskih razloga (29%).

Knjige me ne zanimaju

2020 – 43%
2022 – 54%
2023 – 56%

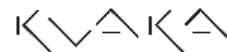
Posuđujem u knjižnici

2020 – 20%
2022 – 16%
2023 – 15%

Financijski razlozi

2020 – 19%
2022 – 17%
2023 – 17%

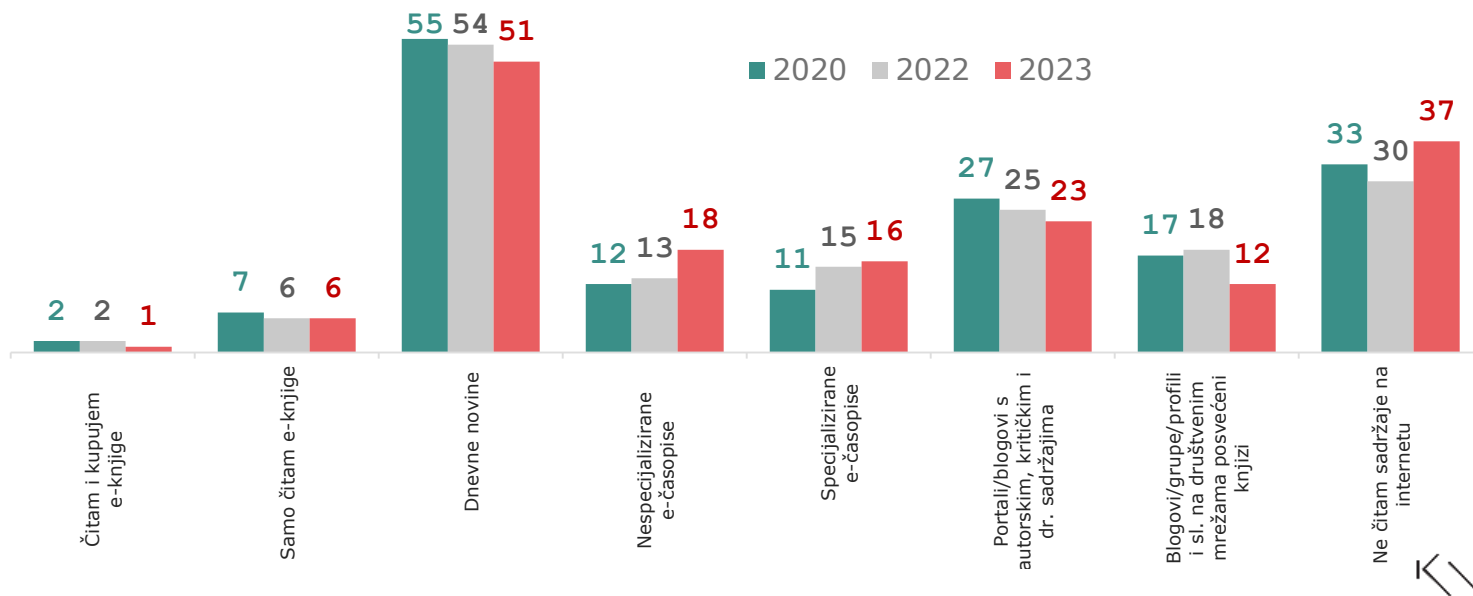
Čitate li na internetu, i ako da, što?

Pitanja su postavljena svim sudionicima istraživanja (n = 1000).

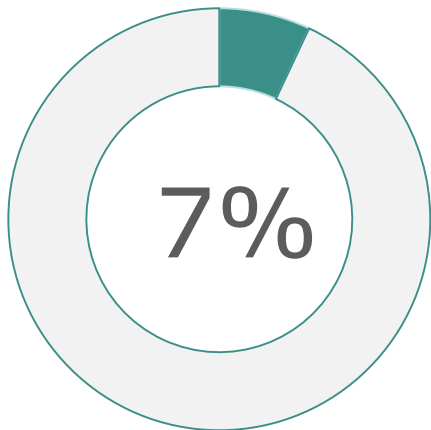
Od svih sadržaja na internetu, i dalje prioritet imaju dnevne novine (51%), koje u najvećoj mjeri čitaju osobe u dobi 26 – 55 godina (64% – 74%), a najmanje najmlađi (36%) i najstariji (25%).

Portali/blogovi s autorskim i kritičkim sadržajem zanimljivi su 23% populacije. Blogove i grupe na društvenim mrežama koje su posvećene knjizi prati 12% populacije (konzumacija ovih sadržaja pada s porastom dobi: najmlađi – 24%; stariji od 65 godina – 3%).

e-knjige

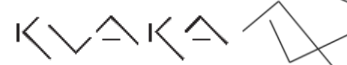
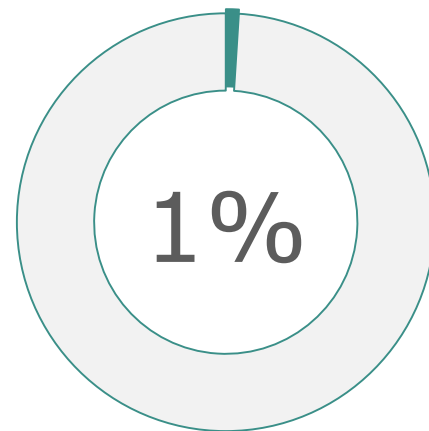
e-knjige
čita **7%** ukupne populacije RH

Elektronička izdanja knjiga češće čitaju osobe 16 – 35 godina (15% – 16%) te visokoobrazovani (15%).

e-knjige
kupuje **1%** ukupne populacije
RH

Posljednji dio ovog istraživanja bio je rezerviran za stavove o čitanju knjiga, i pitanja ovdje postavljena upućena su svim sudionicima istraživanja – i onima koji čitaju, i onima koji ne čitaju, kako bi se mogla bolje razumjeti pozadina njihova djelovanja.

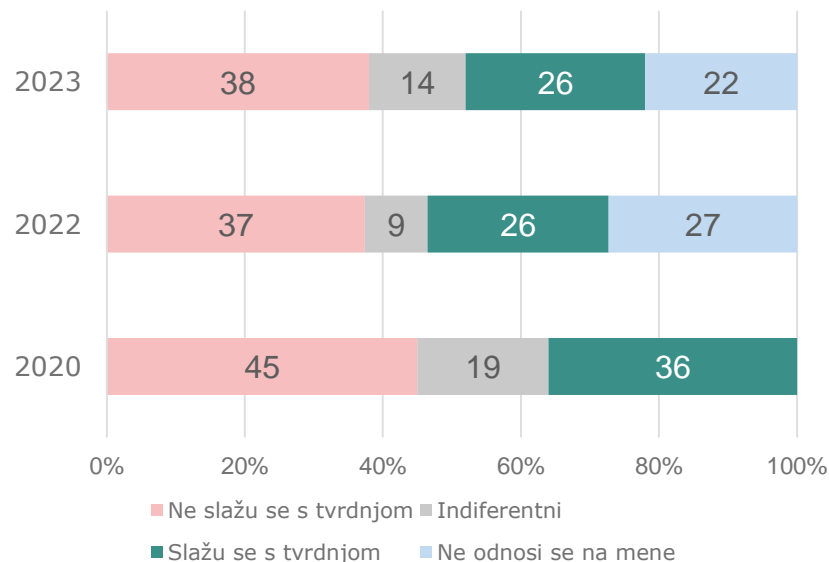
Pitanja su postavljena tako da su ispitanici morali na skali od 1 do 5 odgovoriti koliko se slažu s postavljenom tvrdnjom, s time da su odgovori 1 i 2 označavali neslaganje, odgovori 4 i 5 slaganje s tvrdnjom, a 3 je označavalo neopredijeljenost.

Knjige i internet

I dalje prevladava mišljenje da konzumacija sadržaja na internetu i ostalim medijima ne oduzima vrijeme za čitanje knjiga.

Zbog količine sadržaja koji mi je dostupan preko interneta i/ili ostalih medija, nemam vremena za čitanje knjiga.

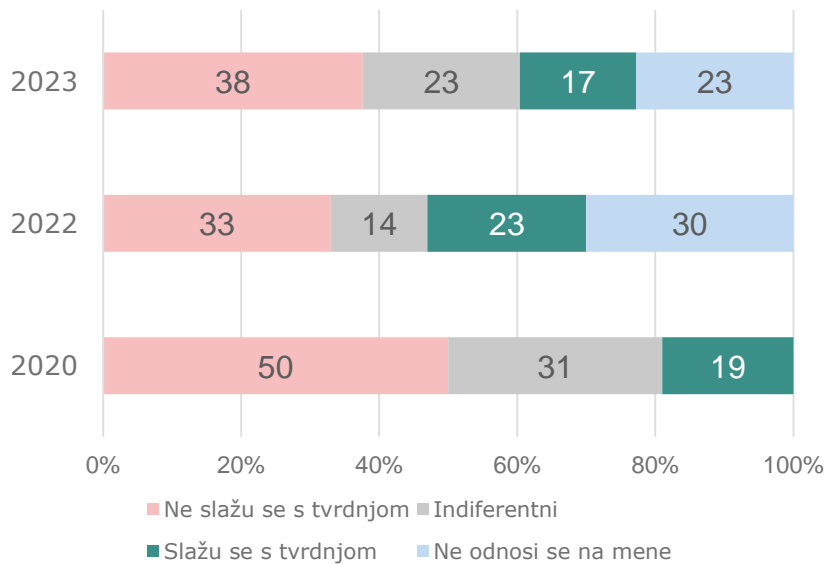

Knjige i internet

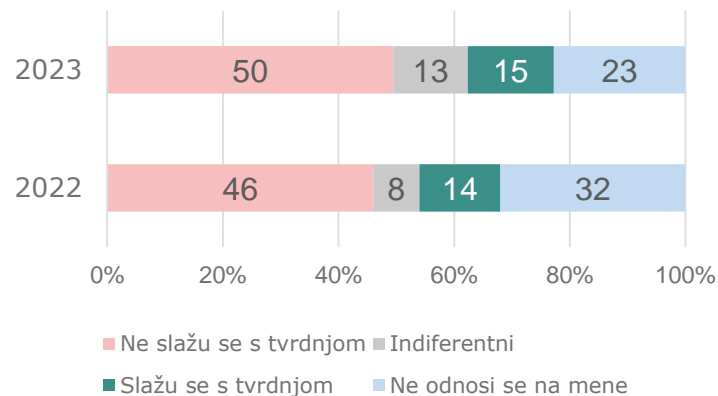
Udio onih koji smatraju da je internet najbolji i najefikasniji način kupovine knjiga jednak je onom od prije tri godine (2020:19%; 2023:17%).

Online akcije predstavljaju poticaj za kupovinu knjiga za 15% populacije.

Knjigu je najbolje i najefikasnije naručiti preko interneta/internetske knjižare.

Online akcije (npr. Knjiga svima i svuda) potiču me na *online* kupovinu knjiga

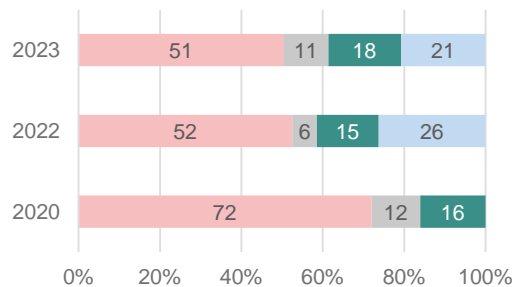

Manifestacije posvećene knjigama

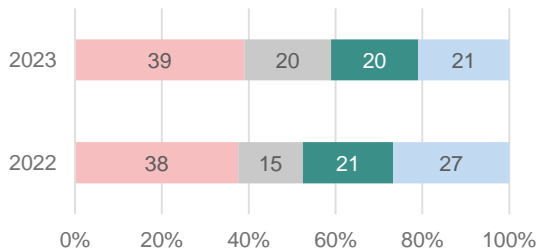
Posjećenost promocija knjiga te različitih festivala i sajmova ostala je nepromijenjena u odnosu na prošlu godinu: barem jednom godišnje promociju knjige posjeti 18% populacije, dok 13% koristi svaku priliku za posjećivanje festivala i sajmova knjiga.

Različite manifestacije knjiga motiviraju isti broj ljudi na čitanje knjiga kao i lani: 20%.

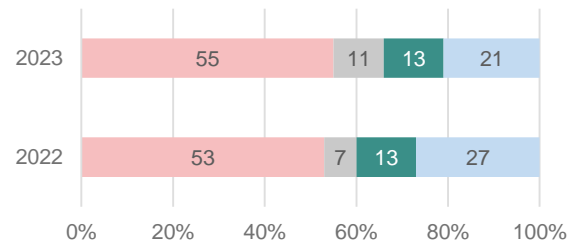
Barem jednom godišnje posjećujem promociju knjige.

Manifestacije poticanja čitanja (npr. *Noć knjige*, *Mjesec hrvatske knjige i sl.*) motiviraju me i potiču na čitanje knjiga.

Koristim svaku priliku za posjećivanje festivala i sajmova knjiga (npr. *Interliber*, *Mediterranski festival knjige*, *Sajam knjiga u Istri*, *Festival svjetske književnosti i dr.*)

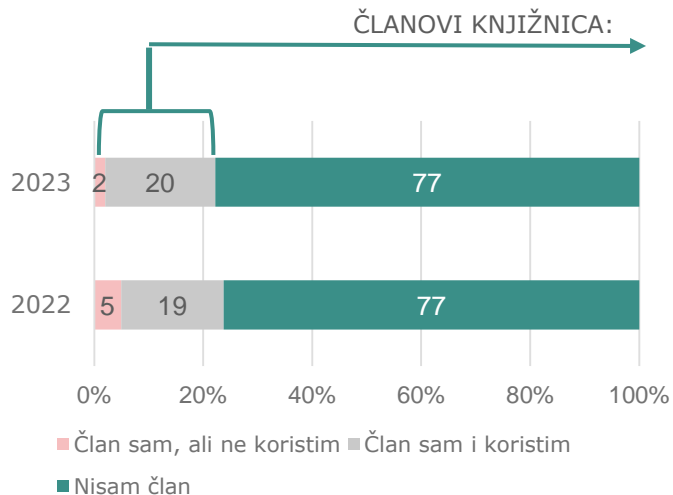
■ Ne slažu se s tvrdnjom ■ Indiferentni
■ Slažu se s tvrdnjom ■ Ne odnosi se na mene

Knjižnice

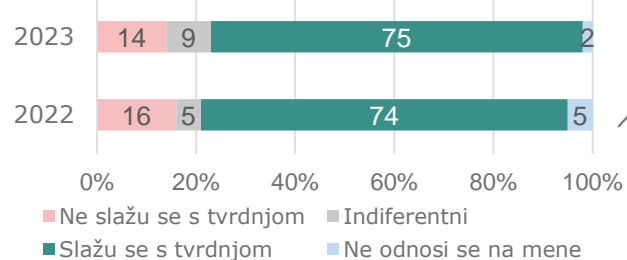
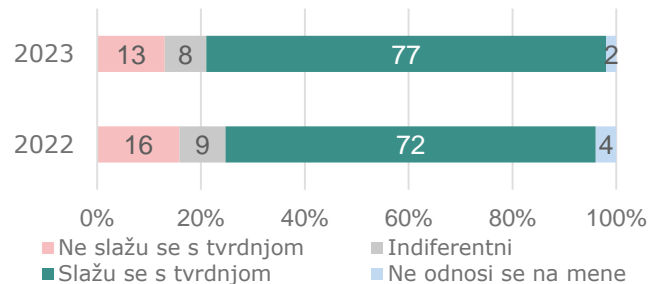
I dalje oko $\frac{3}{4}$ članova knjižnica smatra da one zadovoljavaju sve njihove potrebe za čitanjem knjiga te da imaju sve naslove koji ih zanimaju.

Članstvo u knjižnici:

Posudba knjiga u knjižnici zadovoljava sve moje potrebe za čitanjem knjiga.

Knjižnice uglavnom imaju sve naslove koji me zanimaju.

Ge-Pe-To o Noći knjige

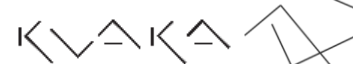
Noć Knjige is an annual event that takes place in Croatia to celebrate books and reading. It translates to "Night of Books" in English, and the event usually takes place in April.

During Noć Knjige, bookstores, libraries, and cultural institutions across Croatia stay open late into the night, and they offer various activities and events related to books and reading. These activities may include book readings, discussions with authors, workshops, book sales, and more.

The event was first organized in 2011 by the Zagreb City Libraries, and it has since grown in popularity and spread to other cities and towns across the country.

Noć Knjige aims to promote reading and literacy, encourage people to visit their local libraries and bookstores, and provide a platform for authors and publishers to connect with readers. It's a great opportunity for book lovers to come together and celebrate their passion for literature.

Ge-Pe-To o tome kako povećati čitanost knjiga:

There are several strategies that could potentially help increase reading books:

1. Make reading more accessible: By making books more easily available, people may be more likely to read them. This could include providing more libraries, bookstores, and e-book platforms in more places, including schools, workplaces, and public areas.

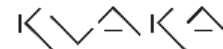
2. Encourage a love of reading from an early age: Research suggests that children who grow up in homes where books and reading are valued are more likely to become lifelong readers. Encouraging children to read for pleasure and providing them with access to books they enjoy may help develop a love of reading that carries into adulthood.

3. Promote the benefits of reading: Reading has been shown to have many cognitive and emotional benefits, including improving vocabulary, reducing stress, and increasing empathy. By promoting these benefits, people may be more motivated to read.

4. Create social opportunities around reading: Joining a book club or participating in reading groups can create a social aspect around reading, which may encourage people to read more. In addition, creating reading challenges or book-based events, such as author visits, can generate excitement and interest around books.

5. Incorporate reading into daily routines: By setting aside a dedicated time for reading each day, people may be more likely to make reading a habit. This could be as simple as setting aside 15 minutes before bed each night for reading.

Ultimately, increasing reading books will require a **multifaceted approach** that takes into account the various factors that may be affecting reading habits.

ISTRAŽIVANJE PROVELA I IZVJEŠTAJ PRIPREMILA: KVAKA – URED ZA KREATIVNU ANALIZU

www.kvaka.com.hr

Kontakt:
Tamara Kraus, prof. psih.
tamara.kraus@kvaka.com.hr

